

Directoraat-generaal Natuur
en Visserij

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

TER BESLISSING

Datum

11-04-2025

Kenmerk

DGNV / 97769063

Auteur

[Redacted signature]

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

TER BESLISSING

Ondertekening Kamerbrief en subsidieregeling
blackbox voor de garnalenvisserij

Parafenroute

[Redacted signature]

Aanleiding

Het voornemen is dat per 1 januari 2026 garnalenvissers verplicht worden een vernieuwd blackbox-systeem aan te schaffen op grond van de aanstaande natuurvergunning en de aankomende verplichting in de Uitvoeringsregeling visserij. Om vooruitlopend op die verplichting vissers te stimuleren tot aanschaf van dit systeem wordt voorgesteld in juni 2025 een subsidieregeling open te stellen onder het Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (EMFAF). Deze wordt ter vaststelling aan u voorgelegd.

Advies

- U kunt instemmen met bijgaande regeling met toelichting door beide stukken in iBabs te ondertekenen, of uw paraaf op deze nota te plaatsen.
- Daarnaast kunt u de brief waarin de Tweede Kamer geïnformeerd wordt over deze regeling ondertekenen.

Kernpunten

- Na uw akkoord zal de subsidieregeling worden opengesteld onder het EMFAF voor de aanschaf van een nieuw blackbox-systeem of de aanpassing en software-update van een bestaand systeem. De regeling zal worden opengesteld van 2 juni 2025 tot en met 31 juli 2025. Het totale budget voor de regeling bedraagt € 1,5 mln.
- Een blackbox-systeem betreft een systeem dat de locatie, vis- en vaaractiviteit van een vissersvaartuig registreert. Een dergelijk systeem wordt ingezet ten behoeve van effectieve controle en handhaving.
- Het voornemen is dat garnalenvissers verplicht zullen zijn om vóór 1 januari 2026 het vernieuwde blackbox-systeem aan te schaffen op grond

Ontvangen BPZ

van de voorwaarden uit de aanstaande natuurvergunning en de aankomende verplichting in de Uitvoeringsregeling visserij.

- Er kan subsidie worden verleend voor 100% van de kosten voor de aanschaf of update van een blackbox-systeem, tot een maximum van € 10.000. Naar verwachting zal een blackbox-systeem niet meer dan € 10.000 gaan kosten. De installatiekosten worden niet gesubsidieerd.
- Een visser komt in aanmerking voor subsidie indien hij eigenaar is van een vissersvaartuig en hij op garnalen mag vissen.
- De subsidie wordt verleend op volgorde van binnenkomst. De verwachting is dat het budget toereikend is om de beoogde doelgroep te kunnen voorzien van steun.
- De Kamerbrief zal worden verstuurd nadat de regeling in de Staatscourant is gepubliceerd.

Toelichting

Aanvullende informatie over de subsidieregeling

- Om de administratieve lasten te verlagen zal de subsidie ambtshalve worden vastgesteld nadat de begunstigde bij de NVWA heeft gemeld dat het systeem geïnstalleerd is en de NVWA gecontroleerd heeft dat het systeem werkend is.
- De begunstigten hebben vervolgens tot 1 september 2026 de tijd om het blackbox-systeem te installeren en uiterlijk werkend te hebben voor 1 januari 2027.
- De subsidieregeling is besproken met de sectorvertegenwoordigers (Nederlandse Vissersbond en Noordelijke Visserij Alliantie). Zij gaven aan zich te kunnen vinden in de regelingstekst. De sector benadrukte het belang van een doorlooptijd die garandeert dat men de gevraagde prestatie tijdig kan leveren om zo aanspraak te kunnen maken op de subsidie. De regeling houdt hier rekening mee.
- De installatiekosten worden niet gesubsidieerd, omdat het budget, inclusief de maximering van €10.000 per aanvraag, naar verwachting aansluit bij de kosten voor de aanschaf en update van de blackbox-systemen. Daarnaast verhoogt het subsidiëren van de installatiekosten de complexiteit van de regeling voor zowel de uitvoering als de aanvragers. Hierdoor zullen de administratieve lasten te hoog uitvallen in verhouding tot het relatief lage beschikbare budget per aanvraag.
- De inschatting is dat de installatiekosten sterk zullen variëren per aanvrager doordat de situatie aan boord per vaartuig verschilt. Verder zullen een deel van de installatiewerkzaamheden worden uitgevoerd door de vaste installateur van de aanvrager en een deel door de fabrikant van de blackbox. De inschatting is dat de kosten van montage voor rekening van de fabrikant ongeveer € 750 á € 1.000 bedragen.
- Voor deze subsidieregeling is een wijziging nodig van de Regeling Europese EZK- en LNV-subsidies 2021. Aan hoofdstuk 3 van deze regeling zal een nieuwe paragraaf worden toegevoegd.

Het vernieuwde blackbox-systeem

- Naar aanleiding van een audit uitgevoerd door de NVWA op het functioneren van de huidige blackbox is in 2023/2024 een nieuw blackbox-systeem met netsensoren getest en goed werkbaar bevonden.
- De eisen die aan de nieuwe blackbox worden gesteld zijn vastgelegd in een NTA (Nederlands Technische Afspraak).
- Het nieuwe blackbox-systeem maakt gebruik van netsensoren die een signaal afgeven dat met de blackbox communiceert. Omdat een signaal enkel wordt afgegeven als de netten boven water zijn, kan het systeem uitstekend het verschil tussen vissen en varen waarnemen. De kritiek op het oude systeem was dat dit niet altijd goed mogelijk was. Wanneer er voor langere periode geen signaal van de netsensoren wordt ontvangen door de blackbox, betekent dit dat er wordt gevestigd.
- De blackbox-gegevens zullen worden verwerkt in een centrale server: de Visserijmonitor. Toezichthouders en handhavers ontvangen via de Visserijmonitor een signalering wanneer er mogelijk een overtreding wordt begaan (voorbeeld: vissen in een voor garnalenvisserij gesloten gebied). De visser kan zelf ook zijn eigen gegevens raadplegen in de Visserijmonitor en hij ontvangt ook een signalering wanneer het systeem registreert dat hij mogelijk een overtreding begaat.

Samenhang met de vrijwillige saneringsregeling garnalenvisserij

- Deze regeling zal opengaan voordat, naar verwachting, de vrijwillige saneringsregeling garnalenvisserij zal worden gepubliceerd en opengesteld. De saneringsregeling garnalenvisserij wordt op korte termijn ter goedkeuring genotificeerd bij de Europese Commissie.
- Naar verwachting zullen ook vissers die willen gaan saneren subsidie aanvragen, omdat zij op dat moment nog geen zekerheid hebben over de saneringsregeling.
- De termijn waarin het blackbox-systeem daadwerkelijk moet zijn aangeschaft, moet zijn geïnstalleerd en werkend moet zijn is zeer ruim (uiterlijk 31 december 2026), om op die manier te voorkomen dat vissers die toch gaan saneren al kosten hebben gemaakt voor de aanschaf van het blackbox-systeem.
- Om dezelfde reden is ervoor gekozen de verplichting om het blackbox-systeem aan te schaffen in de natuurvergunning en de Uitvoeringsregeling visserij per 1 januari 2026 in te laten gaan (eerder was dit gepland voor 1 oktober 2025).